

[Henry Hansen.]

stillinger om, hvordan opbygningen af et dansk forsvarsvæsen skal være. Det gælder vel nok indenfor militærvæsenet mere end andre steder, at der gennem tiderne er skabt traditioner. Man hæger og værner om disse, og dette skal man heller ikke agte ringe. På den anden side må det naturligvis heller ikke være sådan, at disse traditioner bliver en hindring for, at påkrævede reformer, reformer, som tiden og udviklingen kræver, gennemføres.

Med dette lovforslag indledes en ny epoke for det danske forsvarsvæsen, idet der på en række områder er tale om nyskabelser. Der har ikke indenfor de militære sagkyndige været absolut enighed om alle enkeltheder i lovforslaget, hvad der naturligvis ville have været at foretrække. Til gengæld har der i forsvarskommissionen stort set været enighed om de principper, på hvilke lovforslaget er bygget op. Det er min opfattelse, at forsvarskommissionen har tænkt rigtigt og handlet rigtigt ved de beslutninger, den har truffet med henblik på dette lovforslag om forsvarrets ordning.

Man kan vel med nogen ret kalde dette lovforslag for forsvarsvæsenets grundlov. Det afsætter en række hovedlinier, efter hvilke forsvarrets opbygning skal ske, og det forudsætter en særlig lovgivning for de enkelte værn. Jeg har nok set udtalelser fremsat om, at den fremgangsmåde, der her anvendes, er bagvendt, og at vi altså skulle begynde med at lovgive om enkeltheder vedrørende de enkelte værn. Det synes jeg nu ikke, man med nogen ret kan sige. Det må være rigtigt, sådan som det sker her, at komme med hovedloven først, den, der giver linierne, der skal følges, og dernæst lovgive om enkeltheder. Men jeg er enig i, og det ved jeg, at den højtærede forsvarsminister også er, at de øvrige lovforslag må følge, såsnart det overhovedet er muligt.

At den højtærede forsvarsminister nærer dette ønske er yderligere understreget ved den ændring, der i det andet høje ting er foretaget i lovforslagets § 22, hvorved de bemyndigelser, der midlertidig gives forsvarsministeren, tidsbegrænses til udgangen af maj måned 1951.

Som sagt bryder dette lovforslag på vigtige områder med, hvad der har været tradition for indenfor dansk forsvarsvæsen. Det gælder særlig med hensyn til ministerierne og forsvarsledelsen. De nuværende ministerier, krigsministeriet og marineministeriet, sammenlægges til eet ministerium, forsvarsministeriet. Det er et gammelt

ønske, der gennem tiderne har været næret, der herved snart vil gå i opfyldelse. At det er rigtigt at foretage denne sammenlægning, er der for mig ingen tvivl om. Det er helt urimeligt — efter min mening da — i et land af Danmarks størrelse at opretholde to ministerier for vort forsvarsvæsen, der af naturlige og givne årsager har en begrænset størrelse. Men det vigtigste for mig at se er dog, at det giver ministeren langt bedre muligheder for at lede og følge arbejdet i sit ministerium. I den departementschef, der ansættes, vil ministeren få en embedsmand at holde sig til, en embedsmand, som står direkte under ham og overfor ham er ansvarlig for arbejdet i ministeriet. Jeg er helt sikker på, at ordningen er rigtig, og den vil betyde en forenkling af administrationen.

Spørgsmålet om, hvorvidt departementschefen skal være en civil eller en militær person, har jo været drøftet. Jeg er tilbøjelig til at holde med dem, der mener, at en civil person vil være at foretrække, bl. a. fordi han ved ikke at være udgået fra et bestemt af værnene vil have en friere stilling i administrationen, også fordi han i givet tilfælde kan være en uhildet formidler mellem de tre værn, forsvaret vil komme til at bestå af. Men jeg forstår, at begge muligheder står åbne, og det helt rigtige må naturligvis være, at man i hvert tilfælde ansætter den mand, der på det givne tidspunkt må anses for at være den bedst egnede, uden hensyn til, om han er det ene eller det andet, civil eller militær.

Det andet og meget vigtige nye i lovforslaget er forsvarschefen. Denne nyordning betyder en samling af myndigheden og også af ansvaret. Forsvarschefen er den øverste leder af værnene under ansvar overfor forsvarsministeren. Jeg vil tro, at det er rigtigt, at denne ordning med en enhedsledelse passer bedst for danske forhold, og selvom søværnet her har haft en afvigende mening, er forsvarskommissionen da også kommet til dette resultat.

Tanken om, at en sådan øverstkommanderende først skulle udnævnes i krigstilfælde, har også været fremsat. Med den hast, hvorved krige nu om dage bryder ud — vi behøver blot at tænke på Tysklands overfald på vort land og andre lande i 1940 —, og med henblik på Danmarks størrelse og terrænforhold vil dette imidlertid ikke være forsvarligt. Der vil nok i givet tilfælde blive levnet for ringe tid til en sådan udnævnelse, og bortset herfra må det mest forsvarlige for mig at se være, at den mand, der skal lede værnene, hvis ulykken skulle komme over